

UDKAST

VISION

Landsbyerne Alken, Bjedstrup, Boes, Illerup og Svejstrup samt tilhørende opland, er et lokalområde med mange tilgængelige ressourcer og et socialt overskud.

Vi erkender, at fremtidig udvikling må være baseret på en betydelig egen-indsats og ikke udelukkende være afhængige af offentlige ressourcer for at være bæredygtig.

Samtidigt, i erkendelsen af, at vi hverken kan eller vil være os selv nok, ønsker vi derfor

at etablere et social-økonomisk projekt, der skaber aktiviteter i lokalsamfundet og arbejdspladser til udsatte borgere, og dermed liv og samvær for alle involverede.

Med udgangspunkt i en 'social købmand', Alken Købmandshandel, skal dette projekt knopskyde til at omfatte en række aktiviteter og arbejdspladser i området.

Baggrund

Gennem årtier har vi haft en tradition for fælles engagement og interesse for områdets udvikling. Vi har igen og igen erfaret, hvor rig tilværelsen bliver, når vi engagerer os i hinanden og i hinandens velfærd:

- I kampen for Bjedstrup Skole, trinbrættet i Alken, fælleshuset Alken Mejeri og Bjedstrup Børnehus.
- I støttegruppen for de flygtninge, der gennem tiden har boet specielt i Alken.
- Igennem organiseringen af fælles aktiviteter såsom fællesspisning, byfest, revy, kor, foredrag, yoga, fastelavn, julejazz og sommerrock m.m..
- Gennem rummelig brug af fælleshuset i Alken til mangesidige arrangementer, fra fødselsdage og konfirmationer til buddhistiske dåbsritualer og borgerlige begravelsesceremonier.
- Alken og Svejstrups virtuelle gadekær: www.alken.dk, der opdateres dagligt.
- Markedsdag hver fredag på pladsen overfor den lukkede Spar-købmand i Alken.

Intet er statisk og givet uden aktive indsatser. Flere ting peger i øjeblikket i en negativ retning for lokalsamfundets udvikling og består:

- I maj 2011 lukkede Alken Sparkøbmand der - udover at være en velassorteret købmand - i mange år har været et dagligt mødested og et væsentligt omdrejningspunkt i lokalsamfundets liv.
- Den 11. december 2010 nedsattes togafgangene i Alken til det halve.
- Den lokale idrætsforening, Dover IF, har gennem de senere år haft stigende problemer med at hverve unge kræfter til bestyrelsesarbejdet.

- I Alken er gennemsnitsalderen på befolkningen stigende, og der bliver færre og færre børnefamilier.

Denne afvikling betyder, at vi klart erkender, at noget må ske. Vi ved, at en sådan tendens er yderst farlig for et samfund som vores, og vi er fast besluttede på at vende **afvikling til udvikling!**

Formål

Gennem et samarbejde mellem foreningens medlemmer som frivillige aktører og Skanderborg Kommune og andre offentlige og private aktører at etablere et social-økonomisk projekt, der

- udvikler og styrker fællesskabet i Alken, Bjedstrup, Boes, Illerup, Svejstrup og omegn og
- forbedrer livskvaliteten for udsatte borgere ved at skabe meningsfulde arbejdspladser og aktiviteter til glæde for såvel lokalbefolkningen som de udsatte borgere.

Aktiviteter og arbejdspladser

Der kan være en flydende grænse mellem aktivitet og arbejdsplads. Således vil visse arbejdspladser opstå ved en udvikling af aktiviteter, der viser sig at kunne skabe en eller flere arbejdspladser, der kunne være specielt egnede til udsatte borgere.

Nogle af de nedennævnte aktiviteter kan f.eks. kombineres med praktikpladser for unge under ordningen Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU) der er målrettet unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov. Her kan man arbejde teoretisk ud fra konkrete problemstillinger fra hverdagen, såsom at arbejde med regnskab til butikken, levere begrænsede serviceydelse til folk med behov, o.lign..

Alken Købmandshandel

Centralt i Alken by, ved Alken Station, ligger fælleshuset Alken Mejeri som siden 1994 er ejet, vedligeholdt og drevet af lokalsamfundets borgere. En sidebygning til Mejeriet vender ud mod gaden og en lille plads og vil være ideel til Alken Købmandshandel: en social købmand med prioritering af et lokalt og bæredygtigt varesortiment, men også med et hensyn til dem, der på vej hjem fra arbejde stopper op for en fyraftensøl og en lotto kupon. – Ved det runde bord ud mod gaden er der altid kaffe på kanden og en frisk avis, og opslagstavlen oplyser om arrangementer mv.. – I direkte forlængelse af butikken indrettes et multi-funktionelt lokale, der skal fungere som kontor, personale- og møderum, med adgang til internet, og til nogle af de mere stille aktiviteter, såsom en systue der reparerer tøj. – Udenfor indrettes et siddeområde smykket med blomster og buske, og på den lille plads bibeholdes den ugentlige markedsdag.

Aktiviteter og arbejdspladser på Alken Mejeri

Fællesskabet med det store fælleshus i Alken betyder, at mange af projektets øvrige aktiviteter og arbejdspladser kan udfolde sig her. Med en professionalisering af husets køkken vil der kunne etableres café og bageri, og madlavning til den lokale børnehave og skole. Sidstnævnte vil måske kræve et selvstændigt køkken, eventuelt i Bjedstrup hvor skolen ligger.

Mejeriets store sal er velegnet til danse-, teater- og musikhold, som kan lave forestillinger, der vises offentligt.

Det lyse atelier på første sal kan bl.a. bruges til billedkunst, bibliotek og en lille systue der reparerer tøj.

Aktiviteter og arbejde udendørs:

- dyrkning af grøntsager til salg i butikken (på lokale jordlodder i området);
- kløvning og salg af brænde;
- indretning af lade til genbrugssalg;
- haveservice og mindre reparationer;
- cykelværksted;
- energibesparende opgaver (tætningslister, isolering af varmerør mv)

Bed & breakfast og teltplads

I sommerhalvåret er der stort behov for at holde et par værelser i stand til bed & breakfast, samt en teltplads – idet mange turister kommer til området. Marguerite-ruten med cyklister og vandrere går igennem lokalområdet og gennem både Alken og Boes. Desuden kan der tilbydes gå-, cykel- og kajakture med tilhørende frokostkurve, samt mulighed for at komme med på fiskeri på Mossø.

Andre aktiviteter

Det er vores overbevisning at skabelse af et fælles omdrejningspunkt som den 'sociale købmand' Alken Købmandshandel, vil udgøre en ideel ramme for udviklingen af yderligere aktiviteter, vi på nuværende tidspunkt end ikke kan forestille os.

Samarbejdet med Skanderborg Kommune og andre offentlige og private aktører

Det er identitetsskabende og attraktivt at have et arbejde i vores samfund. – For alle mennesker er det vigtigt at føle sig nyttig og værdsat.

Borgere i Skanderborg Kommune, som af forskellige årsager har vanskeligt ved at få job på almindelige betingelser, vil få mulighed for at komme dagligt i et lokalsamfund og udføre et stykke meningsfyldt arbejde, samtidigt med at de kan udvikle deres personlige, sociale og faglige kompetencer.

Det afgørende for målgruppen er, at vedkommende kan se mening og glæde af et sådant job.

Derved også det omvendte, at vi i lokalsamfundet beriges. Målgruppen afgrænses ikke ved en specifik diagnose, fysisk eller psykisk lidelse, eller ved køn og alder.

Skanderborg Kommune har fulgt vore planer nøje og udvist stor interesse. Det er imidlertid ikke muligt at etablere et bindende samarbejde, før vi i lokalsamfundet har fået etableret blivende rammer og bæredygtig drift i form af f.eks. den foreslåede sociale købmand. Der må nødvendigvis være tale om en proces der udvikler sig, og i takt hermed vil samarbejdet kunne realiseres. (Se bilag xx).

Det er vores tanke, at samarbejdet ikke udelukkende skal begrænses til at være mellem de frivillige aktører og Skanderborg Kommune. Der er andre aktører, både offentlige instanser, private institutioner, virksomheder og andre social-økonomiske projekter, der vil kunne være relevante og mulige samarbejdspartnere i takt med udviklingen af de forskellige aktiviteter.

Organisering og ansvarsområder

Der er mange ressourcer i lokalsamfundet, hvoraf den afgørende ressource er mangfoldigheden og det tætte fællesskab. Men derudover er det vigtigt at understrege at alle ovennævnte forslag til aktiviteter og arbejdspladser bunder i konkrete ressourcepersoner med mangeårige erfaringer.

Borgerne har på en række borgermøder i 2011 og 2012 erklæret sig klar til at bidrage med økonomisk støtte, professionelle kompetencer, og ikke mindst frivillige kræfter til at løfte opgaven med dette projekt. En indsamling til de første aktiviteter, den sociale købmand, er i fuld gang. Dags dato er den oppe på xx.xxx kr

Det overordnede ansvar for det social-økonomiske projekt Liv i Landsbyen varetages af bestyrelsen for **Foreningen Liv i Landsbyen - et social-økonomisk projekt - Alken* Bjedstrup* Boes* Illerup* Svejstrup**.

En række arbejdsgrupper under denne forening får det daglige ansvar for at organisere og drive de enkelte aktiviteter indenfor projektet.

Foreningen samarbejder tæt med Bestyrelsen for Alken Mejeri, idet Mejeriet ikke alene vil rumme en del af aktiviteterne og arbejdspladserne, men også vil få gavn af de forbedringer, der vil foretages med bygningen. Desuden samarbejdes med områdets borgerforeninger.

Det samfundsmæssige perspektiv

Om end visionen og formålet med vores social-økonomiske projekt er klare og tager udgangspunkt i en social forandring gennem lokal udvikling, er der tydelige sammenhænge til et overordnet samfundsmæssigt perspektiv.

1. Vi forholder os aktivt og løsningsorienteret til den aktuelle problematik omkring afviklingstruede landsbyer og sikringen af udviklingen af ”Udkants-Danmark”. Vi befinder os ikke geografisk i det, der bliver betragtet som udkants-Danmark, men vi står med nogle af de samme udfordringer. Vi tror på, at man kan sikre udvikling og liv i lokalområder ved at anerkende og fokusere på tilgængelige lokale ressourcer.
2. Vi vil med vores vision og vores social-økonomiske projekt være med til at løse den aktuelle opgave det er at inkludere udsatte borgere i vores samfund.
3. Vi ser vores projekt, i lighed med andre social-økonomiske projekter rundt omkring i landet, som et pilotprojekt, der kan inspirere landsbyer i kommunen og videre omkring. Derfor er det af stor betydning, at vi sikrer en løbende dokumentation og evaluering af projektet, således at modellen med tiden er velafprøvet og beskrevet.

Projektets faser

Som beskrevet består projektet af mange del-projekter, der løbende vil udvikle sig parallelt og i takt med konsolideringen af de forskellige aktiviteter. Enkelte aktiviteter vil dog næsten udgøre en forudsætning for andre.

I vores vision forestiller vi os, at den ”sociale købmand”, Alken Købmandshandel, vil være det centrale omdrejningspunkt for udviklingen af mange af de andre aktiviteter. Derfor har Foreningen Liv i Landsbyen også fokuseret stærkt på at få konkretiseret dette projekt.

Parallelt eller efterfølgende vil de øvrige aktiviteter udvikle sig. Vi forestiller os, at en renovering af køkkenet på Alken Mejeri vil få høj prioritering, da det vil være en forudsætning for en del af de andre aktiviteter, så som etablering af bageri, café og levering af picnickurve til turister, behøver et velfungerende køkken.

For yderligere oplysninger: http://www.alken.dk/Foreningen_Liv_i_Landsbyen.htm

Bilag:

Vedtægter for Liv i Landsbyen, Alken Mejeri og eventuelt fra borgerforeningerne,
Støttebrev fra Skanderborg Kommune